

Ortadoğu Güncesi
21 Eylül – 20 Ekim 2013

Günce No: 59

Hazırlayan:
Seval KÖK

21 Eylül 2013: İngiliz Guardian gazetesine konuŖan Suriye BaŖbakan Yardımcısı Kadri Cemil, ülkesinde devam eden iç savaŖı sona erdirmek için önümüzdeki ay gerçekleştirilmesi gündemde olan 2. Cenevre konferansında ateŖkes teklif edeceklerini söyledi.

21 Eylül 2013: Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi'nde halk parlamento seçimleri için sandık başına gitti.

22 Eylül 2013: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Birleşmiş Milletler zirvesinde Türkiye için ana gündem maddesinin Suriye olduğunu söyledi. Kimyasal silahların imhasını öngören Cenevre sürecinin bir kandırmaca olmaması gerektiğini belirtti ve "Siyasi strateji olmadan, askeri müdahale netice vermez." dedi. Gül, Türkiye'nin sınırda radikal yapılara izin vermeyeceğini de ifade etti.

22 Eylül 2013: Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, ABD ile Suriye'nin kimyasal silahlardan arındırılması için sağlanan anlaşma çerçevesinde 7'nci maddenin otomatik uygulamaya konulması için Ŗantaj yaptıklarını iddia etti.

23 Eylül 2013: Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, Suriye'de kimyasal silahların kontrol ve imhası için çalışacak BM uzmanlarının güvenliği için bölgeye asker gönderebileceklerini, bu birliklere Türkiye'nin de katkı sağlayabileceğini söyledi.

23 Eylül 2013: Esad rejiminin kimyasal silahlarla ilgili biriminde görevli eski General Zahir el-Sakat, kendisine ilki geçen yıl ekim ayında olmak üzere üç kez kimyasal silah kullanmasının emredildiğini iddia etti.

23 Eylül 2013: Mısır'da bir mahkeme Müslüman Kardeşler hareketinin yasaklanması ve bütün mal varlıklarına el konulması yönünde hüküm verdi.

23 Eylül 2013: Suriye Devlet Başkanı BeŖşar Esad ülkedeki kimyasal silahların tümünün özel şartlarda korunduğunu ifade ederek, muhaliflerin bu silahlara ulaşmasına izin vermeyeceklerini söyledi.

23 Eylül 2013: BM Genel Kurulu kapsamında bulunduğu New York'ta ikili temaslarına devam eden Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu bugün ABD Dışışleri Bakanı John Kerry ile bir araya geldi. Görüşmede Suriye'de yaşanan iç savaŖ ve Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler ele alındı.

24 Eylül 2013: Birleşmiş Milletler (BM) 68. Genel Kurulu açılıŖ programı için geldiği New York'ta, Irak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hudeyr Huzai'yi kabul eden Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Türkiye'nin Irak halkının tüm kesimlerini kuckladığını ve bu ülkenin istikrar, güvenlik ve refahının Türkiye için önemli ve değerli olduğunu söyledi.

24 Eylül 2013: İngiltere Dışışleri Bakanı William Hague, İran'ın Cenevre sürecini destekleyerek Esad rejimi ve muhalifler arasında müzakereler için yapıcı bir rol oynayabileceğini söyledi. Hague, bunun için İran'ın rejim güçlerine verdiği doğrudan desteği kesmesi gerektiğine dikkat çekti.

24 Eylül 2013: Rusya Dışışleri Bakan Yardımcısı Sergey Riabkov, Suriye'ye yönelik askeri tehdidin askıya alındığını, ancak tamamı ile ortadan kalkmadığını söyledi.

25 Eylül 2013: ABD Başkanı Barack Obama, BM Genel Kurulu'na hitaben dün yaptığı konuşmada karşılıklı 'derin' Ŗüphelere rağmen İran'dan son dönemlerde gelen angajman sinyallerini 'ümit verici' olarak nitelendirdi.

25 Eylül 2013: Koltuktan ayrılma niyeti bulunmadığını bir kez daha ortaya koyan Suriye Devlet Başkanı BeŖşar Esad, Rusya ve Çin'in desteğine dikkat çekti.

25 Eylül 2013: İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, ABD Başkanı Barack Obama'yı dikkatle dinlediğini belirterek, "İki ülke savaŖ yanlısı baskı gruplarının dar görüşlü çıkarlarını takipten kaçınmalıdır. İki ülkenin farklılıkları aynı çerçevede buluşabilir" dedi.

26 Eylül 2013: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, BM Genel Kurulu 68. dönem çalışmaları için

geldiği New York'ta İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani ile bir araya geldi. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Suriye konusunda bölgede istikrarın olması için İran'la gereken bütün çalışmaların yapılacağını söyledi. Önceki İran yönetiminin Esad yönetimine güçlü mesaj ilettiğini ancak etki edemediğini belirten Bakan Davutoğlu, Ruhani yönetiminin Suriye'de yaşananlarla ilgili değerlendirme yapacağına inandığını belirtti.

27 Eylül 2013: ABD Başkanı Barack Obama, Suriye'deki kimyasal silahların imhasıyla ilgili mutabakatın, uluslararası toplum için büyük bir zafer potansiyeli taşıdığını söyledi.

27 Eylül 2013: İran'ın yeni Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, ABD Başkanı Barack Obama'nın söylemlerindeki yumuşamanın iki ülke arasındaki gerginliği düşürebileceğini söyledi. New York'ta basın toplantısı düzenleyen Ruhani, iş başına geldiği seçimin Batı ile daha iyi ilişkiler için yeni bir ortam oluşturduğunu da kaydetti.

27 Eylül 2013: Türkiye Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Türkiye-İsrail ilişkilerinde ilerleme olmasına rağmen, İsrail'in ikili ilişkileri normalleştirmek için üzerine düşen sorumlulukları tam olarak yerine getirmediğini açıkladı.

28 Eylül 2013: Suriye'deki iç savaşın durdurulması için uluslararası toplumun Cenevre II müzakerelerin yapılması yolunda sarf ettiği gayretleri desteklediklerini belirten Suriye Muhalif ve Devrimci Güçler Ulusal Koalisyonu (SMDK) Başkanı Ahmed El Jarba, ancak bunun çözüme yönelik olması gerektiğini savundu. Jarba, Suriye'de 7 yerde kimyasal silah kullanıldığını araştırmak için sahada çalışma sürdüren Birleşmiş Milletler (BM) misyonunun yeni çalışmasından dolayı da memnuniyet duyduklarını söyledi.

28 Eylül 2013: ABD Dışişleri Bakanı John Kerry, Suriye karar tasarısının kabul edilmesine ilişkin, "Alınan karar, diplomasinin ne kadar güçlü olabileceğini göstermesi adına bir emsal teşkil ediyor" dedi.

28 Eylül 2013: Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Suriye'nin komşusu ülkelerin muhalefete

kimyasal silah ya da bileşenlerinin ulaştırılması için topraklarının kullanımına izin vermemesini istedi.

29 Eylül 2013: Arap Baharı'nın ilk durağı Tunus'ta, muhaliflerin aylardır süren gösterileri, Ennahda Hareketinin büyük ortak olduğu hükümete geri adım attırdı. Muhalif gruplarla masaya oturan hükümet, istifa ederek erken seçime kadar yerini bağımsız bir geçiş hükümetine bırakacağını açıkladı.

29 Eylül 2013: Erbil'de, Emniyet Genel Müdürlüğü önünde meydana gelen intihar saldırılarında 6'sı intihar eylemcisi, 6'sı güvenlik görevlisi 12 kişi öldü, 50 kişi yaralandı.

30 Eylül 2013: Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, ülkesinin Birleşmiş Milletler ve Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü arasında denetim ve koordinasyon güvenliğini sağlamak için, Suriye'ye kimyasal silah denetimleri için personel göndermeye hazır olduklarını, ayrıca Rusya'nın her durumda mali destekte bulunacağını söyledi.

30 Eylül 2013: İsviçre'nin Cenevre şehrinde temaslarda bulunan Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Iraklı mevkidaşı Hoşyar Zebari ile bir araya geldi.

2 Ekim 2013: Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Suriye krizinde askeri çözümü öngören, ancak sonra Rusya'nın barışçıl çözüm için tüm araçların kullanılması yönündeki politikası ile hem fikir olan Türkiye, Fransa ve İngiltere'ye teşekkür etti.

2 Ekim 2013: Suriye Ulusal Koalisyonu Avrupa Dış İlişkiler Temsilcisi Munzer Mahos, Beşşar Esad'ın geçici hükümette yer almasının kabul edilemeyeceğini, bu konuda Arap ülkelerinin herhangi bir garanti vermeden Cenevre 2'ye katılmalarının mümkün olmadığını söyledi.

2 Ekim 2013: Kuzey Irak Bölgesel Kürt Yönetimi'nde 21 Eylül 'de yapılan parlamento seçiminin resmi sonuçları açıklandı. Açıklanan resmi sonuçlara göre; Mesut Barzani'nin partisi

Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) 38 sandalye ile seçimde birinci parti çıktı. Muhalefetteki Değişim Hareketi (Gorran) ise 24 sandalye ile ikinci büyük parti oldu. Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani'nin partisi Kürdistan Yurtseverler Birliği (KYB) ise 18 sandalye ile üçüncü sıraya düştü. İslam Birliği Partisi 10 sandalye ile meclise girerken, İslam Toplumu Partisi 6 sandalye alarak meclise girebildi. Bu durumda hiçbir parti hükümeti kurmak için 56 sandalye sayısına ulaşamadı.

3 Ekim 2013: Irak Başbakanı Nuri el Maliki, Arap Baharı nedeni ile İslam ve Arap dünyasında meydana gelen boşluktan en çok teröristlerin yararlandığını ifade etti.

3 Ekim 2013: İran İslam Cumhuriyeti Dışişleri Bakan Yardımcısı Hadi Soleimanpour, Türkiye ile İran'ın diyalogunun, olması gerektiği gibi olmadığını belirterek, iki ülkenin diyalogunun artması gerektiğini söyledi.

4 Ekim 2013: Rusya Dışişleri Bakanlığı'ndan bir kaynak Interfaks haber ajansına yaptığı açıklamada, 21 Ağustos'ta Suriye'nin Doğu Guta bölgesinde yapılan kimyasal saldırının Suudi Arabistan'dan gönderilen ve Ürdün üzerinden Suriye'ye geçiş yapan bir grup tarafından gerçekleştirildiğini iddia etti.

4 Ekim 2013: Bölgesel Kürt Yönetimin Doğal Kaynaklar Bakanı Aşti Hawrami, İngiltere'nin Manchester şehrinde yaptığı bir konuşmada, yeni yıla girmeden ilk defa Kürt bölgesinden Türkiye'ye petrol gönderileceğini söyledi.

5 Ekim 2013: ABD Başkanı Barack Obama, İran'ın nükleer silah geliştirebilecek teknolojiye sahip olmak için en az bir yıl süreye ihtiyaç duyduğunu söyledi.

6 Ekim 2013: Birleşmiş Milletler ve Lahey merkezli Kimyasal Silahları Yasaklama Örgütü'ne (OPCW) bağlı uluslararası silahsızlanma denetçilerinden oluşan bir ekibin, Suriye'nin elindeki kimyasal silahları ve bu silahların üretildiği tesisleri imha etmeye başladığı bildirildi.

6 Ekim 2013: Suriye lideri Beşşar Esad, Der Spiegel'e verdiği özel röportajda, Batı'nın hükümetin kimyasal silah kullandığı yönündeki açıklamaları ile yalan söylediğini, Rusya'nın ülkesinde yaşanan iç savaşı ABD'ye göre çok daha iyi anladığını ifade etti.

7 Ekim 2013: Kuzey Irak'ın Erbil şehrinde 29 Eylül'de meydana gelen saldırı ile ilgili terör örgütü El Kaide'den sosyal medya üzerinden açıklama geldi. El Kaide örgütüne ait twitter hesabında yapılan açıklamada, Erbil patlamasının Bölgesel Kürt Yönetimi Başkanı Mesud Barzani'ye uyarıcı bir mesaj olduğu ifade edildi.

8 Ekim 2013: Birleşmiş Milletler (BM) uzmanları, 2014-2015 yıllarında 2 milyonu mülteci, 2,5 milyonu da iç göç olmak üzere 4,5 milyon Suriyelinin daha evlerinden olacağını öngördü.

11 Ekim 2013: Libya Başbakanı Ali Zeydan, 2011'de Muammer Kaddafi'nin devrilmesinden sonra bir türlü silahsızlandırılmayan gruplardan biri tarafından dün sabah Trablus'ta kaçırılıp bir süre sonra serbest bırakıldı.

11 Ekim 2013: Mısır'daki askeri yönetim, ABD'nin bu ülkeye yaptığı 1,3 milyar dolarlık askeri yardımın büyük bir bölümünü askıya alma kararına tepki gösterdi.

12 Ekim 2013: Uluslararası İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), Suriye'de radikal grupların, Ağustos'ta Lazkiye yakınlarında toplu sivil katliamları yaptığını iddia etti.

12 Ekim 2013: Devrik diktatör Muammer Kaddafi sonrasında asayışı tesis etmekte zorlanan Libya'da dün bomba yüklü bir araçla İsveç ve Finlandiya konsolosluklarının olduğu binaya saldırı düzenlendi.

14 Ekim 2013: İran'ın nükleer programının müzakere edileceği görüşmeler öncesi İran Dışişleri Bakanı Abbas Arakçi, Batılı güçlerin 'zenginleştirilmiş uranyum stokunun İran dışına taşınması' isteğini reddetti.